

ΣΤΕ ΟΛ. 3166/2014 [Έκδοση π.δ. τροποποίησης χρήσεων γης χωρίς γνωμοδότηση του αρμόδιου πολεοδομικού συμβουλίου]

Περίληψη

-Εφόσον αφενός προκύπτουν οι ειδικοί λόγοι που δικαιολογούν την έκδοση του προσβαλλόμενου π.δ/τος χωρίς προηγούμενη γνωμοδότηση του αρμοδίου συμβουλίου και αφετέρου το διάταγμα συνοδεύεται από σχετικές μελέτες και εισηγήσεις, πληρούνται οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες είναι επιτρεπτή η έκδοση προεδρικού διατάγματος χωρίς γνωμοδότηση του αρμοδίου πολεοδομικού συμβουλίου.

Πρόεδρος: *Κ. Μενουδάκος*

Εισηγητής: *Ν. Ρόζος*

Δικηγόροι: *Αικ. Ψάττη, Α. Κουτούκη, Δ. Μέλισσας, Κ. Γιαννακόπουλος, Λ. Γεωργακόπουλος, Γ. Δελλής*

Βασικές σκέψεις

2. Επειδή με την αίτηση αυτή, την οποία ο Πρόεδρος του δικαστηρίου τούτου εισήγαγε λόγω γενικότερης σημασίας στην Ολομέλεια (άρθρο 14 παρ. 2 περ. β' π.δ/τος 18/1989, ΦΕΚ 8Α', όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 4 του Ν. 3900/2010, ΦΕΚ 213 Α'), ζητείται η ακύρωση του από 2.5.2012 π.δ/τος «Τροποποίηση των χρήσεων γης των οικοπέδων που βρίσκονται στα οικοδομικά τετράγωνα επί του βασικού οδικού δικτύου και επί σημαντικών οδικών αξόνων του ρυμοτομικού σχεδίου Δήμου Αμαρουσίου (Ν. Αττικής)» (ΦΕΚ 151 Τ.Α.Α.Κ.Π.Θ./3.5.2012).
3. Επειδή η κρινόμενη αίτηση ασκείται εμπροθέσμως την 20.6.2012, 58η ημέρα από τη δημοσίευση του προσβαλλόμενου π.δ/τος, και με έννομο συμφέρον από τους αιτούντες, κατοίκους Αμαρουσίου, οι οποίοι προβάλλουν ότι θίγονται από τις ρυθμίσεις του.
4. Επειδή με έννομο συμφέρον παρεμβαίνουν με ιδιαίτερα ο κάθε ένας δικόγραφα:
α) Ο Δήμος Αμαρουσίου, διότι οι ρυθμίσεις του προσβαλλόμενου π.δ/τος αφορούν στον καθορισμό χρήσεων γης σε εκτάσεις κείμενες εντός του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου του και είχε ταχθεί κατά την προηγηθείσα της εκδόσεώς του διοικητική διαδικασία υπέρ αυτών (βλ. την 114/24.2.2009 γνωμοδότηση του Δημοτικού Συμβουλίου του), β) η Ανώνυμη Εταιρεία «L» που

φέρεται ότι είναι, ιδιοκτήτρια ακινήτου στο Ο.Τ. 1 του προαναφερόμενου ρυμοτομικού σχεδίου, το οποίο περιλαμβάνεται στη ρύθμιση που εισάγεται με το προσβαλλόμενο διάταγμα, γ) η Ανώνυμη Εταιρεία «Ι», η οποία φέρεται ότι είναι ιδιοκτήτρια ακινήτου στο Ο.Τ. 517 του αυτού ρυμοτομικού σχεδίου, στο οποίο επίσης αφορά το προσβαλλόμενο Σύνταγμα, και δ) η Ανώνυμη Εταιρεία «Μ», που φέρεται ότι είναι ιδιοκτήτρια ισογείου καταστήματος στο αυτό ως άνω Ο.Τ. 517.

5. Επειδή, στο άρθρο 30 του ν. 4030/2011 (Α΄ 249) ορίζεται ότι «Με απόφαση του αρμόδιου Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης συγκροτούνται 'Συμβούλια Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων' (ΣΥΠΟΘΑ) στην έδρα κάθε περιφερειακής ενότητας. Στις νησιωτικές περιοχές μπορούν να συγκροτούνται 'Συμβούλια Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων' με αρμοδιότητα σε περισσότερες περιφερειακές ενότητες». Εξάλλου, στο άρθρο 35 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής συγκροτείται «Κεντρικό Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕΣΥΠΟΘΑ)» με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής». Περαιτέρω, στο άρθρο 36 του νόμου αυτού ορίζεται ότι «Το Κεντρικό Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων ασκεί τις αρμοδιότητες του Κεντρικού Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος, του άρθρου 2 της υπ' αριθμ. 75724/1151/1983 κοινής απόφασης των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος (Β΄ 767)». Τέλος, στο άρθρο 45 παρ. 2 και 6 του εν λόγω νόμου προβλέπεται ότι «2. Με την έκδοση απόφασης συγκρότησης: α) ... γ) του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων, καταργείται το Κεντρικό Συμβούλιο Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος ... 6. Όπου στην κείμενη πολεοδομική νομοθεσία προβλέπεται, με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, η έκδοση προεδρικού διατάγματος μετά από γνωμοδότηση συμβουλίου, ο όρος αυτός έχει μόνο δυνητική ισχύ και μπορεί να παραλείπεται». Η πρώτη από τις ανωτέρω διατάξεις (άρθρο 45 παρ. 6 του ν. 4030/2011), σε αντίθεση με την αντιστοίχου περιεχομένου διάταξη του άρθρου 85 Α του ν.δ/τος της 17.7.1923 (Α΄ 228), είναι εφαρμοστέα όχι μόνον επί κανονιστικού περιεχομένου διαταγμάτων προτεινομένων δυνάμει του εν λόγω ν.δ/τος, αλλά γενικώς επί διαταγμάτων με πολεοδομικό περιεχόμενο οποιουδήποτε χαρακτήρα. Η ρύθμιση δε αυτή δεν αναφέρεται, κατά την έννοιά της, στις προβλεπόμενες από τη νομοθεσία γνωμοδοτήσεις των οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως, αλλά μόνον στις γνωμοδοτήσεις συμβουλίων που λειτουργούν, κατά την πολεοδομική νομοθεσία, στο πλαίσιο των κεντρικών ή αποκεντρωμένων κρατικών υπηρεσιών. Περαιτέρω, με την ανωτέρω διάταξη, η οποία είναι κατά την έννοιά της εξαιρετική, δεν καταργείται ο κανόνας σύμφωνα με τον οποίο, προκειμένου να εκδοθούν πολεοδομικού περιεχομένου προεδρικά διατάγματα,

- απαιτείται, εκτός από τη γνωμοδότηση του οικείου οργανισμού τοπικής αυτοδιοικήσεως, και γνωμοδότηση του αρμόδιου συμβουλίου της οικείας κεντρικής ή περιφερειακής κρατικής υπηρεσίας. Επομένως, η ευχέρεια να παραλείπεται η λήψη της γνωμοδοτήσεως αυτής παρέχεται στη Διοίκηση, κατά την έννοια της προαναφερθείσης διατάξεως του άρθρου 45 παρ. 6 του ν. 4030/2011, μόνο σε επείγουσες και ειδικές περιπτώσεις, και ιδίως όταν η καθυστέρηση εισαγωγής των επιχειρουμένων ρυθμίσεων κινδυνεύει να ματαιώσει την επίτευξη του σκοπού, για τον οποίο αυτές προτείνονται. Εξάλλου, κατά την έννοια της ίδιας αυτής διατάξεως, ερμηνευομένης ενόψει και των άρθρων 24 παρ. 2, 43 παρ. 2 και 95 παρ. 1 του Συντάγματος, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες παραλείπεται η γνωμοδότηση του οικείου συμβουλίου, το σχέδιο προεδρικού διατάγματος πρέπει, πάντως, να συνοδεύεται από στοιχεία τα οποία τεκμηριώνουν ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις είναι συμβατές αφενός με τους κανόνες της επιστήμης και αφετέρου με τα κριτήρια της σχετικής νομοθετικής εξουσιοδοτήσεως, κατά τρόπο ώστε να καθίσταται εφικτός ο ακυρωτικός δικαστικός έλεγχος της νομιμότητάς του και δυνατή η λυσιτελής επεξεργασία του σχεδίου προεδρικού διατάγματος από το Συμβούλιο της Επικρατείας.
6. Επειδή στο προοίμιο του προσβαλλόμενου πολεοδομικού χαρακτήρα π.δ/τος γίνεται επίκληση επίσης του πολεοδομικού χαρακτήρα εξουσιοδοτικών διατάξεων (άρθρο 161 του Κώδικα Βασιλικής Πολεοδομικής Νομοθεσίας, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του από 14.7.1999 π.δ/τος ΦΕΚ 580 Δ' και άρθρο 99 παρ. 3 του Ν. 1892/1990, ΦΕΚ 101 Α', όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 παρ. 2 του Ν. 2052/1992, ΦΕΚ 94Α' και τροποποιήθηκε με το άρθρο 3 παρ. 22 του Ν. 2242/1994, ΦΕΚ 162 Α'). Έχει δε προταθεί από τον Αναπληρωτή Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, που είναι αρμόδιος σύμφωνα με την Υ14/24.11.2011 απόφαση του Πρωθυπουργού «Καθορισμός αρμοδιοτήτων του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής Νικολάου Σηφουνάκη», ΦΕΚ Β' 2740) συνοδευόμενο από την από 30.4.2012 εισηγητική έκθεση προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ύστερα από γνωμοδότηση του οικείου δημοτικού συμβουλίου (114/24.2.2009), χωρίς γνωμοδότηση του Κεντρικού ΣΧΟΠ, με βάση τη μνημονευόμενη στο προοίμιό του από 11.11.2011 εισήγηση της Διευθύνσεως Πολεοδομικού Σχεδιασμού του Υπουργείου ΠΕΚΑ και μελέτη αναθεωρήσεως των χρήσεων γης που εκπονήθηκε με πρωτοβουλία του Δήμου Αμαρουσίου. Περαιτέρω, όπως αναφέρεται στα 18893/11.4.2012 και ΥΣ 36/19.4.2012 έγγραφα της Διευθύνσεως Πολεοδομικού Σχεδιασμού του Υπουργείου ΠΕΚΑ, (1) το Κεντρικό ΣΧΟΠ από τις αρχές Νοεμβρίου του παρελθόντος έτους 2011 δεν συνεδρίαζε, διότι, «λόγω μη συμμετοχής των Μηχανικών μελών του», δεν ήταν δυνατόν να σχηματισθεί η απαιτούμενη κατά νόμον απαρτία, το προβλεπόμενο δε στον ν. 4030/2011 «Κεντρικό Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων» (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.) δεν έχει ακόμη

συγκροτηθεί, (2) ο σχετικός με τις επιχειρούμενες ρυθμίσεις φάκελος έχει περιέλθει στη Δ.Π.Σ. από την 21.5.2009 και έκτοτε έχει παρέλθει μεγάλο χρονικό διάστημα και (3) οι θεσπιζόμενες ρυθμίσεις κρίνονται σημαντικές και επείγουσες για την ορθολογική οργάνωση της πόλεως του Αμαρουσίου σύμφωνα με το ισχύον Γ.Π.Σ., ιδίως ενόψει των ασυμφωνιών που υπάρχουν στις θεσμοθετημένες χρήσεις γης μεταξύ του Γ.Π.Σ. και των ρυμοτομικών σχεδίων, «οι οποίες οφείλονται σε μεγάλο βαθμό στον κακό χρονικό προγραμματισμό των Π.Δ. καθορισμού χρήσεων που προηγήθηκαν (αναφέρονταν σε χρήσεις του αρχικού Γ.Π.Σ. το οποίο εν τω μεταξύ είχε τροποποιηθεί) και είχαν ως συνέπεια την έκδοση διοικητικών πράξεων (Οικ. Άδειες) που δεν ήταν ασφαλείς ως προς την εγκυρότητά τους, έχουν ανακύψει ζητήματα ερμηνειών και καταγγελιών και γενικά υπάρχουν διοικητικές εμπλοκές που πρέπει να επιλυθούν και αποσαφηνιστούν προκειμένου να μην ταλαιπωρούνται οι διοικούμενοι». Υπό τα δεδομένα αυτά, εφόσον δηλαδή αφενός προκύπτουν οι ειδικοί λόγοι που δικαιολογούν την έκδοση του προσβαλλόμενου π.δ/τος χωρίς προηγούμενη γνωμοδότηση του αρμοδίου συμβουλίου και αφετέρου το διάταγμα συνοδεύεται από σχετικές μελέτες και εισηγήσεις, πληρούνται οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες είναι επιτρεπτή, κατά την έννοια του άρθρου 45 παρ. 6 του ν. 4030/2011, η έκδοση προεδρικού διατάγματος χωρίς γνωμοδότηση του αρμοδίου πολεοδομικού συμβουλίου. Κατά συνέπεια, ο περί του αντιθέτου προβαλλόμενος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

7. Επειδή, μετά την επίλυση, κατά τα ανωτέρω, του προαναφερόμενου γενικότερης σημασίας θέματος, η υπόθεση πρέπει να παραπεμφθεί προς εκδίκαση στο αρμόδιο, Ε΄ Τμήμα του δικαστηρίου τούτου (άρθρο 14 παρ. 3 π.δ/τος 18/1989, όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 4 του Ν. 3900/2010).